

คุณภาพการศึกษา 2) การสร้างโอกาสทางการศึกษา โดยมีการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการทุพพลภาพ โดยให้มีการขยายการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลกลุ่มดังกล่าวอย่างทั่วถึง การศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต ควรส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย 3) การนำสันติสุขสู่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 4) การแก้ไขปัญหาสุขภาพ เสพติด มุ่งเน้นให้ทุกสถานศึกษาต้อง ไม่มียาเสพติด 5) การจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) 6) การวิจัยและพัฒนา การวิจัยให้มุ่งเน้นงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อภาคการผลิต หรือภาคอื่น ๆ ได้จริง 7) กองทุนตั้งตัวได้ 8) การผลักดันการปฏิรูปการเมืองเพื่อให้มีรัฐธรรมนูญของประชาชน 9) งบประมาณ ให้เร่งรัดดำเนินการให้มีการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยเฉพาะงบลงทุน 10) การบริหารจัดการ โดยมีการบริหารให้ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีความโปร่งใส ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน การดูแลเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศในสถานศึกษาอย่างจริงจัง การพัฒนาประสิทธิภาพสถานศึกษา และการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. 2555 : 1-3)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพและคณิตศาสตร์ มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้คณิตศาสตร์ ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและศาสตร์อื่น ๆ คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1)

การศึกษาคือการเตรียมกำลังคนเพื่อความเข้มแข็งของชาติในอนาคต ในทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงลักษณะของกำลังคนในตลาดแรงงานคือสาเหตุสำคัญที่ทำให้เยาวชนต้องได้รับการเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการแข่งขันตลาดแรงงาน การเตรียมตัวไม่จำกัดเพียงแต่ให้มีความรู้ที่ได้เรียนใน โรงเรียนเท่านั้น หากแต่ยังต้องให้สามารถใช้ความรู้และทักษะในสถานการณ์และบริบทต่าง ๆ อย่างกว้างขวางในชีวิตจริงในอนาคต นอกจากนี้ยังเป็น

ที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่าเศรษฐกิจที่มั่นคงมีพื้นฐานอยู่บนคุณภาพของการศึกษาที่เยาวชนได้รับ การแข่งขันทางเศรษฐกิจจึงผลักดันให้มีการตื่นตัวทางการศึกษา มีการแข่งขันกันเป็นเลิศทางการศึกษา ในทุกประเทศที่ต้องการรักษาระดับความสามารถในการแข่งขัน มีการเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นให้นักเรียนมีศักยภาพในการแข่งขันสูงขึ้น และในระดับนานาชาตินั้นมีโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ ที่เรียกว่า Programme for International Student Assessment หรือ PISA เป็นโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ ได้ประเมินผลการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) มีกลุ่มประเทศ OECD จำนวน 34 ประเทศ และประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก OECD อีก 31 ประเทศ รวมเป็น 65 ประเทศ จากการประเมินของนักเรียนไทยเมื่อเทียบกับนานาชาติพบว่าคะแนนเฉลี่ยรวม 427 (คะแนนเฉลี่ย OECD 494) อยู่ที่ตำแหน่งประมาณ 50 จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนการสอบ PISA ต่ำ และเมื่อวิเคราะห์ผลการประเมินการรู้คณิตศาสตร์ นักเรียนไทยรู้คณิตศาสตร์ถึงระดับสูงสุดโดยเฉลี่ยมีเพียงร้อยละ 0.5 แต่นักเรียนไทยที่รู้คณิตศาสตร์ไม่ถึงระดับพื้นฐานที่ควรจะมี (Minimum requirement) นั่นคือไม่ถึงระดับ 2 ยังมีมากเกินไป โดยมีถึงร้อยละ 50 ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ย OECD (ที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 23) เกินหนึ่งเท่าตัว (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2556 : 14)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาและให้บริการด้านการศึกษาในเขตจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 13 อำเภอ ในปีการศึกษา 2556 มีสถานศึกษา จำนวน 35 แห่ง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 83 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,073 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26. 2556 : 3) โรงเรียนมัธยมยางสีสุราช ในปีการศึกษา 2556 เปิดทำการเรียนการสอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 – ม.6) มีจำนวนนักเรียน 674 คน ข้าราชการครูจำนวน 30 คน พนักงานราชการ 6 คน ครูอัตราจ้าง 3 คน ช่างครุภัณฑ์ 1 คน นักการภารโรง 3 คน (โรงเรียนมัธยมยางสีสุราช. 2556 : 1) จากการศึกษาสถิติผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O – NET : Ordinary Nation Education Testing) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่ามีปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ กล่าวคือ ในระดับประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ช่วงปีการศึกษา 2553 – 2555 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ไม่ถึงร้อยละ 50 คือ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 24.18, 35.22 และ 26.95 ตามลำดับ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ช่วงปีการศึกษา 2553 – 2555

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของโรงเรียนมัธยมยางสีสุราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
2. นำเสนอยุทธศาสตร์การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของโรงเรียนมัธยมยางสีสุราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากนักวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยมีระบบการดำเนินงานดังแผนภาพที่ 1

ข้อมูลนำเข้า	ผลลัพธ์
<p>การดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านครู 2. ด้านหลักสูตร 3. ด้านนักเรียน 4. ด้านผู้ปกครอง 5. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 6. ด้านสื่อการเรียนการสอน 	<p>ยุทธศาสตร์การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของโรงเรียนมัธยมยางสีสุราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วิสัยทัศน์ 2. พันธกิจ 3. เป้าประสงค์ 4. ประเด็นยุทธศาสตร์ 5. ตัวชี้วัด 6. กลยุทธ์และแนวทางดำเนินการ 7. โครงการ/กิจกรรม

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จาก โรงเรียนมัธยมยางสีสุราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 18 คน ประกอบด้วย

- 1.1 ครูผู้วิจัย 1 คน
- 1.2 ผู้อำนวยการ 1 คน
- 1.3 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 1 คน
- 1.4 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 คน
- 1.5 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน
- 1.6 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 2 คน
- 1.7 ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 1 คน
- 1.8 ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 1 คน
- 1.9 ตัวแทนนักเรียนที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 1 คน
- 1.10 ตัวแทนนักเรียนที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 1 คน

2. ขอบเขตทางด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและการนำเสนอยุทธศาสตร์การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ตามที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากนักวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ใน 6 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านครู
- 2.2 ด้านหลักสูตร
- 2.3 ด้านนักเรียน
- 2.4 ด้านผู้ปกครอง
- 2.5 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.6 ด้านสื่อการเรียนการสอน

3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย 5 เดือน ตั้งแต่เดือนสิงหาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์และทักษะต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านแล้ว ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้โดยอาศัยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งที่เป็นข้อเขียนและปฏิบัติจริง

การดำเนินงานยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การดำเนินงานที่มุ่งเน้นพัฒนาใน 6 ด้าน คือ ด้านครู ด้านหลักสูตร ด้านนักเรียน ด้านผู้ปกครอง ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ด้านครู หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่สอนในรายวิชาคณิตศาสตร์โรงเรียนมัธยมยางสีสุราช
2. ด้านหลักสูตร หมายถึง หลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่ใช้จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมยางสีสุราช
3. ด้านนักเรียน หมายถึง นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนมัธยมยางสีสุราช
4. ด้านผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนมัธยมยางสีสุราช
5. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอนในรายวิชาคณิตศาสตร์โรงเรียนมัธยมยางสีสุราช
6. ด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกับกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนในรายวิชาคณิตศาสตร์โรงเรียนมัธยมยางสีสุราช

ยุทธศาสตร์ หมายถึง ยุทธวิธีการทำงานในเชิงรุกโดยการกำหนดทิศทางหรือแนวทางปฏิบัติพันธกิจและภารกิจให้สัมฤทธิ์ผลตามวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์และแนวทางดำเนินการ และโครงการ/กิจกรรม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 หมายถึง หน่วยงานของราชการที่มีฐานะเทียบเท่าระดับกอง ซึ่งรับผิดชอบในการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 13 อำเภอ 35 โรงเรียน

โรงเรียนมัธยมยางสีสุราช หมายถึง สถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เปิดทำการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แผนยุทธศาสตร์ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของ โรงเรียนมัธยมบางสีสุราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
2. สถานศึกษาแห่งอื่นสามารถนำยุทธศาสตร์การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของ โรงเรียนมัธยมบางสีสุราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ไปเป็นข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจเพื่อประยุกต์ใช้ใน
การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ และ
นำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ได้ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้คนไทยทุกกลุ่มทุกวัยมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีจิตสำนึกของความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดี ตระหนักและรู้คุณค่าของขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมที่ดีงาม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาประเทศและเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดไว้ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ดังนี้ 1) ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผู้เรียน ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา 2) ผลิตและพัฒนาคุณภาพกำลังคนรองรับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ 3) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม 4) ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษา และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 5) พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555 : 11-15)

การศึกษาเป็นหัวใจของการพัฒนาและการแข่งขันของทุกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันการแข่งขันของประเทศขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของคนมากกว่าจำนวนคน และทรัพยากรเช่นในอดีต ซึ่งในการขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศ เกี่ยวข้องกับบุคลากร และผู้เรียนจำนวน หลายล้านคน ประกอบกับผลสรุปของการศึกษาไทยที่ผ่านมา คือ ใช้เวลาเรียนมาก เรียนรู้ได้น้อย มีความเครียด และคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาดำ ดังนั้น การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้การบริหารงานของ นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มี 10 นโยบาย ดังนี้ 1) เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพผู้ศึกษา โดยมีการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ การผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงกับอุปสงค์ทั้งภายในประเทศและระดับสากล การปลูกฝังคุณธรรมและจิตสำนึกประชาธิปไตย การพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยให้มุ่งเน้นครูสาขา ที่ขาดแคลน โดยเฉพาะครูที่สอนไม่ตรงตามวุฒิ และครูบรรจุใหม่ต้องได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นประโยชน์ในการยกระดับ